

به نام خداوند بخشنده مهربان

برنامه اجرایی

میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران و

وزارت آموزش عالی و پژوهش‌های علمی جمهوری عربی سوریه

در زمینه آموزش عالی، پژوهشی و فناوری

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران و وزارت آموزش عالی جمهوری عربی سوریه که از این پس «طرف‌ها» نامیده می‌شوند؛

با عنایت به روابط تاریخی، فرهنگی و برادرانه و با هدف گسترش همکاری‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری بین دو کشور؛

در راستای اجرایی کردن موافقت‌نامه فرهنگی میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه (امضا شده در تاریخ ۱۳۶۳/۱۲/۲)؛

در خصوص موارد زیر به تفاهم رسیدند:

بند اول

طرف‌ها بر همکاری‌های علمی، فناوری و دانشگاهی تاکید می‌نمایند.

بند دوم

طرف‌ها همکاری مستقیم بین دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی را بر اساس قوانین لازم الاجرا در دو کشور تشویق می‌نمایند.

بند سوم

طرف‌ها به منظور تقویت همکاری مشترک فی‌مابین دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی برای شرکت در گردهمایی‌ها و همایش‌های علمی که در دو کشور برگزار می‌شود و همچنین مشارکت در اجرای تحقیقات علمی در کلیه زمینه‌ها، در امر تبادل استاد و پژوهشگر اقدام می‌نمایند.

بند چهارم

طرف‌ها برای سرعت بخشیدن به انتقال دانش و پرورش بیشتر نیروی انسانی، بر همکاری و مساعدت برای راه‌اندازی برنامه‌های مشترک در زمینه‌های فنی، علوم انسانی و علمی-کاربردی و راه‌اندازی دوره‌های مشترک آموزشی و پژوهشی و احداث پارک علم و فناوری مشترک تاکید می‌نمایند.

بند پنجم

طرف‌ها بر همکاری در انجام طرح‌های تحقیقاتی مشترک، راهنمایی مشترک دانشجویان دکتری، دوره‌های تحصیلی مشترک، تدوین کتاب‌ها و تولید محتوای آموزشی و تبادل اسناد و مدارک و اطلاعات علمی منتشر شده از سوی دانشگاه‌ها و موسسات علمی دو کشور، تأکید می‌نمایند.

بند ششم

طرف‌ها مبادله کارشناسان برای آموزش‌های فنی- حرفه‌ای و علمی- کاربردی به منظور پرورش متخصص و انجام تحقیقات، مبادله اطلاعات و تجربیات حرفه‌ای میان دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی یکدیگر را تشویق می‌نمایند.

بند هفتم

طرف‌ها سالیانه ۱۰۰ بورس تحصیلی شامل ۳۰ بورسیه در مقطع کارشناسی، ۳۰ بورسیه در مقطع کارشناسی ارشد و ۴۰ بورسیه در مقطع دکتری به یکدیگر اعطا می‌نمایند. طرف‌ها، آمادگی خود را برای تخصیص بورس‌های مقطع کارشناسی به مقطع دکتری (ترجیحاً) و مقطع کارشناسی ارشد اعلام کرده و همچنین طرف ایرانی، آمادگی خود را برای اعطای ۱۰ بورس در رشته زبان و ادبیات فارسی به طرف سوری اعلام کرد.

۷-۱- بورسیه‌های طرف ایرانی در دو نوع بورس کامل و بورس معاف از پرداخت شهریه تحصیلی داده خواهد شد. بورس کامل (نوع الف) به دانشجویان رشته‌های زبان و ادبیات فارسی، ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی (در کلیه گرایش‌ها) اختصاص می‌یابد. این بورس شامل تحصیل رایگان، خوابگاه مجردی، بیمه خدمات درمانی، تغذیه یارانه‌ای و کمک هزینه تحصیلی ماهیانه می‌باشد. بورسیه‌های اعطایی در سایر رشته‌ها از نوع (ب) و شامل تحصیل رایگان، خوابگاه مجردی، بیمه خدمات درمانی و تغذیه یارانه‌ای می‌باشد.

۷-۲- طرف ایرانی، صرفاً برای یک مقطع تحصیلی و تنها یک بار بورس به متقاضیان اعطا خواهد کرد. اعطای بورس متوالی به پذیرفته شدگان در صورت برخورداری از شرایط مطلوب و اخذ مجوزهای ویژه از مراجع ذی‌ربط ممکن خواهد بود. بدیهی است، تحصیل متقاضیان در مقطع بعدی (پس از اتمام دوره بورس) در صورت پرداخت شهریه، در ایران بلامانع است.

۷-۳- دانشجویان پیش از شروع تحصیل، یک دوره آموزش زبان به صورت معاف از پرداخت شهریه را خواهند گذرانند. در صورت عدم موفقیت، پرداخت شهریه تجدید دوره به عهده دانشجو می‌باشد.

۷-۴- شرایط بهره‌مندی از بورسیه‌های اعطایی دو طرف عبارتند از:

مقطع	تخصص	حداکثر سن	حداقل معدل از ۲۰
کارشناسی	رشته‌های فنی و مهندسی	۲۲	۱۴
	رشته‌های کشاورزی و دامپزشکی		
	سایر رشته‌ها		
کارشناسی ارشد	رشته‌های فنی - مهندسی و علوم پایه	۲۶	۱۴
	رشته‌های علوم انسانی، کشاورزی و هنر		۱۵
دکتری	رشته‌های فنی - مهندسی و علوم پایه	۳۱	۱۶
	رشته‌های علوم انسانی، کشاورزی و هنر		

بند هشتم

دو طرف به دیپلمات‌ها، کارمندان و اعضای خانواده آنان در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، بالغ بر بورس‌های اعطایی در بند هفتم، بر اساس رفتار متقابل و در رشته‌های متبوع طرف‌ها، بورس اعطا خواهند کرد.

تبصره: فهرست کلیه متقاضیان بهره‌مندی از بورس‌های اعطایی بندهای هفتم و هشتم، از طریق مجاری رسمی و میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران و وزارت آموزش عالی و پژوهش‌های علمی جمهوری عربی سوریه مبادله خواهد شد.

بند نهم

طرف‌ها با هدف برنامه‌ریزی برای اجرای توافقات، یایش و اتخاذ تصمیمات مناسب برای پیشبرد امور، «کمیته مشترک» تشکیل خواهند داد. مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران و اداره روابط فرهنگی وزارت آموزش عالی و پژوهش‌های علمی جمهوری عربی سوریه، به عنوان مسئول طرف‌ها تعیین و معرفی می‌شوند. اعضای کمیته حداکثر سه ماه بعد از امضای این سند معرفی خواهند شد. جلسات «کمیته مشترک» هر دو سال یکبار یا در صورت درخواست یکی از دو طرف، در زمان تعیین شده از سوی دو طرف به صورت یک در میان در جمهوری اسلامی ایران یا جمهوری عربی سوریه برگزار خواهد شد.

بند دهم

طرف‌ها از تأسیس کرسی‌های زبان و ادبیات فارسی و زبان و ادبیات عربی در دانشگاه‌های دو کشور و اعزام استاد و تبادل محتوای آموزشی حمایت خواهند نمود.

بند یازدهم

این برنامه اجرایی برای رشته‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

بند دوازدهم

هرگونه مباحثه‌ای که از تفسیر، اجرا، تصحیح، توافق و اثرات حاصل از این برنامه به وجود آید، با مشورت دو طرف و از طریق مجاری دیپلماتیک، حل و فصل خواهد شد. این برنامه ممکن است مطابق با تغییرات در فضای بین‌المللی یا تقاضای فعالیت‌های همکاری از سوی دو طرف اصلاح شود. هرگونه اصلاح یا تغییر پس از تایید کتبی از سوی نماینده قانونی مسئول دو طرف، لازم الاجرا بوده و بخشی از این برنامه خواهد بود.

بند سیزدهم

این برنامه از تاریخ امضا، لازم الاجرا و به مدت سه سال اعتبار دارد و به صورت خودکار برای یک دوره یک ساله دیگر تمدید خواهد شد. طرف‌ها می‌توانند تصمیم به فسخ را به صورت کتبی و حداقل شش ماه قبل از تاریخ درخواستی انقضا اعلام کنند.

این برنامه در تاریخ ۱۷ آبان ۱۴۰۰ هجری شمسی مطابق با ۲ ربیع الثانی ۱۴۴۳ هجری قمری و برابر با ۸ نوامبر ۲۰۲۱ میلادی در شهر تهران در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی و عربی که از ارزش یکسانی برخوردار هستند، تنظیم و به امضا رسید:

دکتر بسام ابراهیم

وزیر آموزش عالی و پژوهش‌های علمی
جمهوری عربی سوریه

دکتر محمد علی زلفی گل

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

البرنامج التنفيذي في مجالات التعليم العالي، والبحثي والتكنولوجي

بين وزارة العلوم، الأبحاث والتكنولوجيا في الجمهورية الإسلامية الإيرانية

و وزارة التعليم العالي والبحث العلمي في الجمهورية العربية السورية

إن وزارة العلوم، الأبحاث والتكنولوجيا في الجمهورية الإسلامية الإيرانية و وزارة التعليم العالي في الجمهورية العربية السورية، والمشار إليهما فيما بعد بـ " الجانبان "؛
في ضوء العلاقات التاريخية و الثقافية و الأخوية وبهدف تنمية وتطوير التعاون التعليمي والبحثي والتكنولوجي بين البلدين، اتفقتا على ما يلي:
في سياق تنفيذ الاتفاقية الثقافية الموقعة بين حكومة الجمهورية الإسلامية الإيرانية وحكومة الجمهورية العربية السورية بتاريخ ١٩٨٥/٢/٢١؛

المادة الأولى

يؤكد الجانبان على التعاون في المجالات العلمية والتكنولوجية والجامعية.

المادة الثانية

يشجع الجانبان التعاون المباشر بين الجامعات ومؤسسات التعليم العالي وفقاً للقوانين النافذة في كلا البلدين.

المادة الثالثة

بهدف تعزيز التعاون المشترك بين الجامعات ومؤسسات التعليم العالي و مراكز البحوث، يعمل الجانبان على المشاركة في الندوات و المؤتمرات العلمية التي تعقد في البلدين، والقيام بالأبحاث العلمية في كافة المجالات وتبادل الأساتذة والباحثين.

المادة الرابعة

بهدف الإسراع في نقل المعرفة وإعداد القوى البشرية، يؤكد الجانبان على التعاون والمساعدة لتأسيس برامج مشتركة في المجالات الفنية، والعلوم الاجتماعية والعلوم التطبيقية وإقامة دورات تعليمية وبحثية مشتركة وحديقة مشتركة للعلوم والتكنولوجيا.

المادة الخامسة

يؤكد الجانبان على التعاون للقيام بمشاريع بحثية مشتركة والإشراف المشترك على طلاب الدكتوراه والدورات الدراسية المشتركة وتأليف الكتب والمناهج الدراسية وتبادل الوثائق والشهادات والمعلومات العلمية التي تنشر من قبل الجامعات والمؤسسات العلمية في كلا البلدين.

المادة السادسة

يشجع الجانبان تبادل الخبراء في مجال التعليم الفني -المهني والعلمي- التطبيقي لإعداد أخصائيين والقيام بمشاريع بحثية وتبادل المعلومات والتجارب المهنية في الجامعات والمؤسسات البحثية في كلا البلدين.

المادة السابعة

يقدم كل جانب سنوياً (١٠٠) منحة دراسية للجانب الآخر، تشتمل على (٣٠) منحة للمرحلة الجامعية الأولى، و (٣٠) منحة لمرحلة الماجستير، و (٤٠) منحة دراسية لمرحلة الدكتوراه. وقد أبدى الجانبان استعدادهما لتخصيص منح المرحلة الجامعية الأولى لمرحلة الدكتوراه (على الأرجح) ومرحلة الماجستير. كما يبدي الجانب الإيراني استعداده لتقديم (١٠) منح دراسية إضافية للجانب السوري في اختصاص اللغة والأدب الفارسي.

٧-١ المنح التي يقدمها الجانب الإيراني هي نوعان، منحة كاملة ومنحة معفاة من تسديد الرسوم الدراسية. تقدم المنحة الكاملة نوع "الف" لطلاب فروع اللغة والأدب الفارسي وطلاب فروع الدراسات الإيرانية (*Iranian Studies*) والعلوم الإسلامية (جميع الاختصاصات). وتشمل المنحة الكاملة الدراسة المجانية، والسكن الجامعي لغير المتزوجين، والخدمات العلاجية ووجبات غذاء مدعومة حكومياً ومساعدة مالية دراسية شهرية، بينما تشتمل المنحة نوع "ب" المقدمة في باقي الفروع على الدراسة المجانية والسكن الجامعي لغير المتزوجين، والخدمات العلاجية، ووجبات الغذاء المدعومة حكومياً.

٧-٢ يقدم الجانب الإيراني للمرشحين منحة لمرحلة دراسية واحدة ولمرة واحدة فقط. سوف يكون من الممكن تقديم منح دراسية للمقبولين لمراحل دراسية متعاقبة في حال تمتعهم بالشروط المطلوبة والحصول على تراخيص خاصة من الجهات المعنية، وطبعاً لا مانع من إكمال دراستهم في المراحل اللاحقة في إيران بعد انتهاء دورة المنحة في حال تسديد الرسوم الدراسية.

٧-٣ تسبق الدراسة دورة مجانية لتعلم اللغة، وفي حال عدم النجاح فيها، فإن الطالب يلتزم بإعادة دورة اللغة وتسديد رسومها.

٧-٤ شروط الاستفادة من المنح المقدمة من الجانبين:

المرحلة	الاختصاص	شروط السن الحد الاعلى	شروط المعدل الحد الأدنى من (٢٠)
الإجازة	الفروع الفنية والهندسية	٢٢	١٤
	الزراعة والطب البيطري والفروع الأخرى		
الماجستير	الفروع الفنية والهندسية والعلوم الأساسية	٢٦	١٤
	فروع العلوم الإنسانية والزراعة والفنون		١٥
الدكتوراه	الفروع الفنية والهندسية والعلوم الأساسية	٣١	١٦
	فروع العلوم الإنسانية والزراعة والفنون		

المادة الثامنة

يقدم الجانبان منحاً دراسية للدبلوماسيين والإداريين وأفراد عائلاتهم للمراحل الدراسية الجامعية الأولى، والماجستير، والدكتوراه إضافة إلى المنح المقدمة في المادة السابعة وفق مبدأ المعاملة بالمثل وفي الاختصاصات المتوفرة لديهما.

ملاحظة: يتم تبادل قوائم المرشحين للاستفادة من المنح المقدمة في المادتين السابعة والثامنة بين وزارة التعليم العالي والبحوث العلمية في الجمهورية العربية السورية ووزارة العلوم والأبحاث والتكنولوجيا في الجمهورية الإسلامية الإيرانية، عن طريق القنوات الرسمية.

المادة التاسعة

يشكل الجانبان "لجنة مشتركة" بهدف التخطيط لتنفيذ ما اتفق عليه، واتخاذ القرارات المناسبة لمراقبة سير عملية التنفيذ. يتم تعيين وتسمية مركز التعاون العلمي والدولي في وزارة العلوم، الأبحاث والتكنولوجيا في الجمهورية الإسلامية الإيرانية، ومديرية العلاقات الثقافية في وزارة التعليم العالي والبحث العلمي في الجمهورية العربية السورية كأطراف مسؤولة. وتتم تسمية أعضاء هذه اللجنة في غضون ثلاثة أشهر من التوقيع على هذه الوثيقة كحد أقصى. وتعد اللجنة المشتركة اجتماعاتها مرة واحدة كل عامين أو بناء على طلب أحد الجانبين وفي التاريخ الذي يقرره الجانبان بشكل متناوب في الجمهورية الإسلامية الإيرانية والجمهورية العربية السورية.

المادة العاشرة

يدعم الجانبان تأسيس مقاعد اللغة والأدب الفارسي واللغة والأدب العربي في جامعات كلا البلدين وإيفاد أساتذة وتبادل المناهج الدراسية.

المادة الحادية عشر

يتعلق هذا الاتفاق بالفروع التابعة لوزارة العلوم، الأبحاث والتكنولوجيا.

المادة الثانية عشر

يتم حل أي خلاف قد ينشأ بين الجانبين حول التفسير أو التطبيق الصحيح أو تعديل هذا البرنامج وما يترتب عليه، بالتشاور بين الجانبين وعبر القنوات الدبلوماسية. من الممكن أن يجري الجانبان تعديلاً على هذا البرنامج التنفيذي وفقاً للمتغيرات، على الساحة الدولية أو للقيام بنشاطات أخرى للتعاون. وتتم الموافقة على أي تعديل أو تغيير يطرأ على هذا البرنامج بعد المصادقة الخطية من قبل ممثلي الجانبين الرسميين، وسيعتبر هذا التعديل جزء من البرنامج ويدخل حيز التنفيذ.

المادة الثالثة عشر

يدخل هذا البرنامج التنفيذي حيز التنفيذ من تاريخ التوقيع عليه، ويعد صالحاً لمدة (٣) سنوات، و يتم تمديده بشكل تلقائي لمدة عام آخر. وبإمكان الجانبين الإعلان عن قرارهم بإلغائه بشكل خطي قبل ستة أشهر على الأقل من تاريخ الانقضاء. وفي هذه الحالة سيتم اعتبار البرنامج منتهياً بعد ستة أشهر من استلام هذا الاخطار.

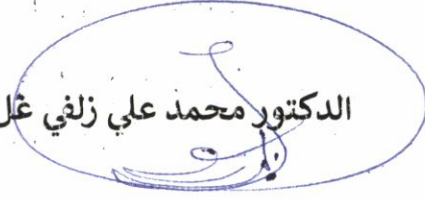
تم إعداد وتوقيع هذا البرنامج بتاريخ ١٤٠٠/٨/١٧ هجري شمسي المطابق لـ ٢٠٢١/٨/١١ هجري قمري الموافق لـ ٢٠٢١/١١/٨ ميلادي في مدينة طهران على نسختين أصليتين باللغتين الفارسية والعربية، ولكل منهما الحجة القانونية ذاتها.

الدكتور بسام ابراهيم

وزير التعليم العالي والبحث العلمي
الجمهورية العربية السورية

الدكتور محمد علي زلفي غل

وزير العلوم، الأبحاث والتكنولوجيا
الجمهورية الإسلامية الإيرانية